

РЕШЕНИЕ

№ 20777

гр. София, 16.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав, в
публично заседание на 07.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **1617** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр. чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).
Образувано е на 17.02.2025 г. по жалба от сдружение „Младежка ЛГБТ организация Действие“, ЕИК[ЕИК] и седалище в [населено място], представлявано от Д. Л., чрез пълномощника- адв. Д. Д.-САК срещу отказ за предоставяне на обществена информация, обективиран в писмо №121/25-ГП PRB2025275273550 от 30.01.25 г. на заместник на главния прокурор при ВКП, действащ по делегация на основание Заповед №РД-04-101/10.04.2024 г. на и.ф. главен прокурор.

Наведените основания за оспорване, предвид изложените в жалбата твърдения и доводи, са за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с приложимите материалноправни норми и с целта на закона- чл.146, т.3-т.5 от АПК.

В съдебно заседание пред Административен съд София-град, процесуалният представител на жалбоподателя- адв. Д. поддържа жалбата и моли за уважаването ѝ, както и за присъждането на направените по делото разноски. Поддържа, че от събраните по делото доказателства се установяват изложените в жалбата твърдения. Отделно от това твърди, че дори да не се събира процесната информация в съответствие с Указанието на главния прокурор, то същата е налична в

прокуратурата, а нейното извличане не коства усилия. Информацията можело да бъде извлечена посредством информационната система на прокуратурата, поради което била дължима. Недопустимо било със собствения си акт главният прокурор да ограничава своята отчетност си и достъпа до информация за дейността на прокуратурата.

Ответникът чрез процесуалния си представител- юрк. Д. моли за отхвърлянето на жалбата по съображенията, изложени в депозираното по делото писмено становище. Сочи, че за периода, за който заявителят е потърсил информация е действало Указание за организация на информационната дейност в ПРБ, утвърдено със заповед от 30.05.2014 г. и отменено със заповед на и.д. главния прокурор на 16.01.2025 г. От този момент действали нови Указания. Съгласно отмененото Указание, в статистическата отчетност на дейността на РБ не са събирани статистически данни за извършени престъпления с дискриминационен мотив- сексуална ориентация. Съгласно чл.3, ал.1 от ЗДОИ задълженият субект дължал представянето на наличната информация. Недопустимо било за удовлетворяване на искането тепърва да се създава исканата информация. ЗДОИ не вменявал такова задължение на задължените субекти. В този смисъл била и практиката на ВАС в периода, в които действал като касационна инстанция по ЗДОИ. Заявява и искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд-София град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание, събраните по делото доказателства и служебно, на основание чл.168, ал.1, вр.чл.146 от АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното от фактическа и правна страна:

Между страните е безспорно от фактическа страна, а се установява и от събраните по делото доказателства, че на 16 януари 2025 г. жалбоподателят е подал до главния прокурор заявление (наим. молба) за предоставяне на следната информация: общ брой полицейски и прокурорски преписки за извършени престъпления с дискриминационен мотив сексуална ориентация в периода м. юли 2023 г. - м. януари 2025 г. съгласно чл. 3 от ЗДОИ по следните състави:

- Убийство (чл. 116, ал. 1, т. 11);
- Телесна повреда (чл. 131, ал. 1, т. 12);
- Отвлечане (чл. 142, ал. 2, т. 9);
- Противозаконно лишаване от свобода (чл. 142а, ал. 3, т. 3);
- Проповядване или подбуждане към дискриминация, насили или омраза чрез средствата за масова информация (чл. 162, ал. 1);

- Употреба на насили срещу другиго или повреда на имота му (чл. 162, ал. 2);
- Участие в тълпа, събрана за нападение на групи от населението, отделни граждани ши техни имоти (чл. 163, ал. 1);
- Съзнателно попречване на някого да постъпи на работа или принуда да напусне работа (чл. 172, ал. 1);
- Унищожаване и повреждане на вещи (чл. 216, ал. 5);
- Явно подбуждане към извършване на престъпление чрез проповед пред множество хора чрез разпространяване на печатни произведения ши по друг подобен начин (чл. 320, ал. 3).

В заявлението е изложено, че информацията ще допринесе към усилията на сдружението-заявител да представя по-подробна и обективна оценка на текущата обстановка, касаеща престъпленията от омраза, извършени на база сексуална ориентация. Сътрудничеството с прокуратурата имало ключова роля за информирането на ЛГБТИК+ лицата, потенциални жертви на престъпленията от омраза, че техните сигнали и показания се обработват активно, както и за повишаването на доверието им.

По заявлението е издадено оспореният по делото акт, в който исканата информация е квалифицирана, като служебна обществена информация. Посочено е, че събирането, обработването и ползването на информацията за дейността на прокуратурата са регламентирани с Указанието за организация на информационната дейност (УОИД), утвърдено със Заповед №РД-02-03 от 06.01.2025 г. на главния прокурор. Считано от 01.01.25 г., събираната статистическа информация обхващала и престъпления, извършени със свързани със сексуалната ориентация подбуди. До 31.12.2024 г. събирането на статистическа информация се извършвало в съответствие с УОИД , утвърдено със Заповед № ЛС-1985/30.05.2014 г., посл. изм. и допълнение със Заповед № РД-02-03/01.04.2022 г. на главния прокурор и информация по посочените в заявлението текстове от НК не била създавана, съответно заявлението излизало извън приложното поле на ЗДОИ.

Със Заповед №РД-04-101/10.04.2024 г., и.ф. главен прокурор е делегирал правомощието си за издаване на решения за предоставяне или за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация на Е. К.- заместник на главния прокурор.

Със Заповед № РД-02-03/01.04.22 г. е изменено и допълнено УОИД утвърдено със Заповед № ЛС-1985/30.05.2014 г., като в т.1.2.3 е предвидено създаването на две нови таблици- 4.8 и 4.9. Таблица 4.9 е „Престъпления с дискриминационен елемент, включително от омраза“, като информацията се представя „ структурно по НК за относимите текстове“. Предвидено е таблица

4.9 да се попълва за деветмесечие.

Със Заповед № РД-04-469/23.12.2022 г. е одобрено тестово използване на „Инструмент за попълване на статистически таблици с данни, генерирани от оперативните справки на УИС, справочен модул Oracle Discoverer, считано от 01.01.23 г., като е предвидено, че паралелно продължава попълването на статистическите таблици по досегашния ред съобразно УОИД.

Обратно на доводите на ответника, видно от представеното от жалбоподателя Упътване за попълване на статистически таблици, съгл. УОИД, утвърден със Заповед № ЛС-1985/30.05.2014 г., посл. изм. и допълнение със Заповед № РД-02-03/01.04.2022 г. на главния прокурор, изрично е предвидено, че в Таблица 4.9 се наблюдават преписките и делата, образувани за престъпления с дискриминационен елемент, включително от омраза, като признакът се избира от падащото меню, съобразено с лист „Списък с признаци“ от таблица 4.9. Под линия се съдържа и самият Списък с признаци и в т.2 от него е посочена именно сексуална ориентация.

От представените в съдебното производство решения по ЗДОИ се установява, че по аналогични заявления от същата дата- 16.01.25 година, исканата информация от СДВР, С. районна прокуратура и С. градска прокуратура е предоставена на заявителя.

По делото са представени и приети Заповед № РД-02-03/06.01.2025 г. на и.ф. главен прокурор е утвърдено ново УОИД, с което отново електронна таблица 4.9 е „Престъпления с дискриминационен елемент, включително от омраза“.

Със Заповед № РД-02-13/15.08.24 г. са утвърдени Правила за деловодната дейност и документооборота в ПРБ.

При тези фактически установявания, съдът обуславя следните правни изводи:

Преценката за допустимост на жалбата е осъществена с определението от 25.02.2025 г. за насрочване на делото в открито съдебно заседание и не е налице изменение на обстоятелствата, което да налага повтарянето ѝ от съда.

Разгледана по същество жалбата е основателна, по следните съображения:

Съгласно чл.2, ал.1 от ЗДОИ, обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. По дефиницията на чл.9 ЗДОИ, обществена е информацията, създавана и съхранявана от органите и техните администрации. В закона са разграничени два вида обществена информация-официална и служебна. Официална е онази информация, която се съдържа в актовете на

държавни и общински органи, издавани в изпълнение на техните законово установени правомощия-чл.10 от ЗДОИ. Служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация и по повод дейността на органите и техните администрации-чл.11 от ЗДОИ.

Главният прокурор е едноличен орган-отделна самостоятелна част от структурата на прокуратурата (Решение № 2 от 7.02.2017 г. на КС по к. д. № 13/2016 г.). В това качество е задължен субект по чл.3, ал.1 ЗДОИ. Главният прокурор ръководи и представлява прокуратурата (чл. 138, т.1 от ЗСВ) и ръководи контролната дейност в нея, която има за цел да обезпечи точното и еднакво прилагане на законите от прокурорите и следователите и да осигури вкл. добри практики (чл. 138. т. 7, б. „г“ от ЗСВ).

Оспореният по делото отказ е издаден компетентен орган-заместника на и.ф. главен прокурор. Компетентността му е по делегация, възможността за която е установена в чл.28, ал.2 ЗДОИ. Със Заповед №РД-04-101/10.04.2024 г. и.ф. главен прокурор е упражнил тази законова възможност, като е определил заместника си Е. К. да взема решения за предоставяне или за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация.

Не са допуснати съществени нарушения на установената форма за административния акт-чл.59, ал.2, вр. ал.1 от общия процесуален закон-АПК, доколкото в специалния приложим закон-ЗДОИ не е предвидено нещо различно. Актът е в писмена форма, посочено е наименованието на органа, който го издава, наименованието на акта, изложени са фактическите основания, послужили за издаването му. За част от мотивите на органа, съответно на задължителната съдебна практика, се приемат и съображенията, съдържащи се в документите от преписката по издаването на акта. Допустимо е мотивите за издаването на акта да се съдържат в отделен документ, подготвящ неговото издаване или дори, но най-късно в съпроводителното писмо, с което жалбата се изпраща за разглеждане в съда (Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г. на ОСГК на Върховния съд). Оспореният акт е издаден обаче в противоречие с материалноправните норми- отменително основание по чл.146, т.4 от АПК:

Изложените фактически съображения за упражненото правомощие да се постанови отказ по заявлението, а именно че информацията не е създадена, се опровергаха от събраните по делото доказателства и фактическите установявания на съда. Исканата информация е обществена по определението на чл. 2, ал. 1 ЗДОИ и следва да е налична както съгласно отменените, така и по сега действащите правила, свързани с организацията на информационната дейност в ПРБ.

Исканата информация носи познание и може, а и обективно ще послужи за съставянето на мнение относно дейността на прокуратурата. С изменението на НК (ДВ, бр. 67 от 2023 г.), като дискриминационен мотив при извършване на някои видове престъпления, изрично е включена и сексуалната ориентация. Изменението е в изпълнение на решението на ЕСПЧ от 14.06.2022 г. по делото С. срещу България (по жалба № 56070/18). Делото е заведено пред ЕСПЧ от майката на убития 25-годишен студент по медицина М. С.. Убийството е извършено на 30 септември 2008 г. в Б. градина в [населено място]. Цялото производство третира деянието като хулиганска проява, без да вземат предвид хомофобските подбуди на извършителите. В тази смисъл цел на исканата информация е и да се осигури възможност за проследяване на процесите на създаване на чувствителност у прокурорите при разследване на престъпления, извършени по дискриминационни подбуди, свързани със сексуална ориентация, както твърди и жалбоподателят. Освен че исканата информация е налична, дори и да не е точно в поискания вид, нейното обобщаване е в кръга на задълженията на органа (Определение №8515 от 30.06.20 г. по адм.дело №3535/20 г., V о.). Ответникът не твърди, че исканата информация не може да бъде извлечена включително посредством информационната му система. В този смисъл изглежда извличането на наличната информация от електронната база данни на ПРБ да не представлява прекомерно затруднение. Исканата информация не следва да остане скрита от обществото. Предоставянето ѝ, освен че способства за отчетността на прокуратурата пред обществото, е и начин да се осъзнаят скритите и дълбоко вкоренени хомофобски и трансфобски нагласи, а в крайна сметка и стъпка към преодоляването и на политическия популизъм, насочен към демонизирането и представянето на сексуалните малцинства като заплаха. Последното само по себе си може да култивира агресия в определени членове на обществото с цел самоутвърждаване на идентичността. Преодоляването на това отрицателно явление е свързано с предоставянето на информация за осъществените срещу сексуалните малцинства посегателства и създадената чувствителност у прокурорите при тяхното разследване.

По изложените съображения съдът обуславя извод, че постановеният в отказ е в нарушение на закона-чл.146, т.4 от АПК и следва да бъде отменен, а преписката-върната за ново произнасяне от органа.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК, правото на разноси е възникнало за жалбоподателя. То е своевременно упражнено, като преди приключване на устните състезания е поискано присъждането им. Доказаните разноси са в размер на 10 лева- заплатена държавна

такса.

Воден от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2 и чл.143, ал.1 АПК,
Административен съд София-град, Второ отделение, 23-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ отказ за предоставяне на обществена информация , обективиран в писмо №121/25-ГП
PRB2025275273550 от 30.01.25 г. на заместник на главния прокурор при ВКП, действащ по
делегация на основание Заповед №РД-04-101/10.04.2024 г. на и.ф. главен прокурор

ИЗПРАЩА ПРЕПИСКАТА на заместник на главния прокурор при ВКП, действащ по делегация
на основание Заповед №РД-04-101/10.04.2024 г. на и.ф. главен прокурор за ново произнасяне при
спазване на указанията по прилагането на закона, дадени в мотивите към съдебното решение.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, със седалище С. (чл.137 ЗСВ) да заплати на
сдружение „Младежка ЛГБТ организация Действие“, ЕИК[ЕИК] сумата от 10 (десет) лева,
разноски за съдебното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на оспорване (чл.40, ал.3 ЗДОИ).

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него.

СЪДИЯ: